

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-871

1.9.2025

Fremtind Forsikring AS

Sykeforsikringer/barnekasko

Fotball – dytt – vridning - kneskade – ulykke – foreldelse – fal. § 18-5 (2) – fel. § 22.

Forsikrede fikk en kneskade under en fotballkamp. Skaden oppstod da forsikrede ble dyttet av en motspiller, og hun fikk en vridning. Forsikrede fremsatte krav om erstatning for ulykkesskade under en barneforsikring. Foretaket avslo kravet, under henvisning til at det ikke forelå et ulykkestilfelle. Saken reiste spørsmål om forsikrede hadde vært utsatt for en ulykke, og i så fall om kravet var foreldet. Nemnda bemerket at vilkårene i denne saken definerte ulykke som en plutselig, uforutsett ytre fysisk hendelse. Ordinære hendelser under spillets gang faller ikke inn under vilkårenes krav til at hendelsen må være uforutsett. Opplysningene i saken tilsa at skadesituasjonen var en ordinær spillsituasjon, og motspillers ordinære dytting i angrepssituasjonen, og forsikredes påfølgende vridning i kneet som følge av at hun mistet balansen i situasjonen, kunne ikke anses som uforutsett. Nemnda tok ikke standpunkt til spørsmålet om foreldelse. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede fikk en kneskade under en fotballkamp 27.8.22.

I epikrise etter legevaktsbesøk 28.8.22 står det: «Spilte fotball i går. Stod på venstre fot og skulle sparke ballen med høyre fot. Fikk da vridning av høyre kne. [...]».

Og i epikrise 27.9.22 står det «[...] høyresidige kneplager etter kraftig vridningstraume under fotballspill [...] Utredet med MR som viser totalruptur av ACL; lettgradig skade på MCL og lateral bonebruise [...]».

Forsikredes mor sendte skademelding til foretaket under Barneforsikringen 29.10.22. Hendelsen ble beskrevet slik:

[Forsikrede] spilte fotballkamp. Var i en situasjon inne i boksen hvor hun skulle skyte ballen i mål. Blir da dyttet av en motspiller og mister balansen. Dette gjør at hun lander med all sin kraft på sin høyre fot med kneet i vridt posisjon. Besvimer og faller om. Våkner til seg selv og hylr og tar seg til sitt kne [...]

På spørsmål om hvorfor ulykken skjedde opplyste hun at forsikrede ble dyttet av motspiller, og «lander forkjært». Hun opplyste også at lisens-/idrettsforsikringen (i et annet foretak) dekket forsikredes behandlingsutgifter.

Etter spørsmål fra foretaket, ga moren en nærmere beskrivelse av forløpet i e-post 12.11.22:

Skaden /ulykken skjedde i kampens siste sekund. [Forsikrede] står inne i boksen hvorav en medspiller legger inn ett innlegg. [Forsikrede] skal til å skyte ballen, blir da dyttet av en motspiller slik at hun mister balansen og lander med all sin kraft på sin høyre fot med kneet i vridt posisjon. Dette gjør at hun faller på bakken. [Forsikrede] mister bevisstheten. Etterhvert kommer hun til seg selv? Ligger da fremdeles på bakken og roper da i smerter og roper at kneet er ødelagt [...]

I skademelding under reiseforsikring datert 15.12.22 fremgår:

[...] På slutten av kampen var [forsikrede] fremom mål, skulle til å avslutte skudd på ball, ble dyttet av motspiller slik at hun mistet all balanse og landet med all sin vekt på skuddfot som da fikk en vridd posisjon på sitt kne. Falt om og besvimte [...]

Foretaket avslo krav under barneforsikringen 17.1.23, under henvisning til at det ikke forelå et ulykkestilfelle. I brevet fremgår også opplysninger om klageinformasjon:

Klagemuligheter

Hvis det er noe du ikke er fornøyd med kan du:

- ringe oss på
- sende elektronisk klage til
- sende skriftlig klage til

Du kan også klage saken inn til Finansklagenemnda

Etter forsikringsavtaleloven § 18-5 mister du retten til erstatning hvis du ikke har sendt klage eller anlagt sak innen seks måneder etter at du mottok dette brevet. [...]

Forsikrede klaget til foretaket 9.3.23, men foretaket opprettholdt avslaget 27.3.23. I det nye avslaget opplyste foretaket om klagemuligheter internt og hos Finansklagenemnda. Det ble ikke informert om noen frist.

Senere kontakt løste ikke uenigheten.

I klagen til Finansklagenemnda 25.7.24 er det gitt følgende oppsummering av skaden:

[Hun] har i dag, selv nesten 2 år siden skaden og gjennomgått to operasjoner, begrensninger mtp sitt kne. Dette i form av smerter og nedsatt funksjon. Får ikke til knebøy uten vekt eller ei sitte på huk. Smerter og hevelse ved for mye belastninger. Noe som hun må ha i tankene nå som hun skal foreta fremtidsvalg mtp utdanning og arbeid.

Forsikrede oversendte 28.7.24 et notat fra foretaket som hadde idrettsforsikringen:

[...] Hei. Her kommer det jo frem av skademeldingen at hun har blitt dyttet, her ville jeg derfor tatt kontakt med forsikringsselskapet på nytt da de aller fleste vil betegne dette som en ulykkesskade, eventuelt klage på avslaget de har gitt. [...]

Forsikrede opplyste 2.9.24 bl.a. om en planlagt tredje operasjon, og en videre gjennomgang av skadens betydning for henne.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun har vært utsatt for en ulykkesskade som gir rett til utbetaling under forsikringen. En annen spillers handling forårsaket en unaturlig handling og unaturlig kroppsbevegelse. Det er vanskelig å akseptere at det å bli dyttet av en motspiller, slik at man mister balansen og lander helt unaturlig, ikke skal betegnes som ulykke og uforutsett fysisk hendelse. En slik handling kan ikke regnes som en ordinær del av spillet. Fotball er ikke unntatt dekning. Se også avgjørelse 2024-53, 2024-219 og 2013-235. Ellers gjelder Rt-2006-1642 profesjonelle fotballspillere, og kan ikke sammenlignes med spillet for en 16 år gammel jente, både ift. fysikk samt utvikling generelt.

Når det gjelder anførselene om oversatt klagefrist/foreldelse, har forsikrede vist til at klage ble innsendt innen fristen i foretakets første avslag. Forsikrede har i ettertid hatt jevn dialog/korrespondanse via telefon, e-post og brevs form. Det er imidlertid ikke gitt beskjed om noen ytterligere klagefrist eller andre frister.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort et ulykkestilfelle som er omfattet av forsikringen. Rettspraksis viser at det må være noe med den ytre situasjon som har utviklet seg på en uventet måte, og at det er dette som har ført til skaden. Ytre påkjenninger som regulært følger av aktiviteten man driver med, oppfyller ikke kravene til et

ulykkestilfelle, jf. Rt-1988-394. Se også veiledningene for arbeidsulykke i Rt-2006-1642 avsnitt 36, som tilsier at den ytre påvirkningen må innebære et markert avvik fra spillets ordinære gang, for at det skal foreligge et ulykkestilfelle. Taklinger og sammenstøt som normalt forekommer i en fotballkamp, er ikke omfattet av ulykkesbegrepet. At selve skaden kommer uventet på forsikrede eller viser seg å være mer alvorlig enn normalt, er uten betydning. Det at en motspiller forsøker å få angriperpilleren ut av balanse ved et skuddforsøk, må anses som både påregnelig og en ordinær del av spillets gang. Det foreligger da ikke et «ulykkestilfelle» etter vilkårene, og hun har derfor heller ikke krav på erstatning etter forsikringsavtalen.

Foretaket er uenig i nemndas kursendring i avgjørelsene 2024-53 og 2024-219. Kursendringen synes i hovedsak å begrunnes i forståelsen av arbeidsulykkebegrepet i trygderetten. Foretaket er også uenig i at tidligere praksis strider med den alminnelig språklige forståelsen av ulykkebegrepet. Derimot vil de færreste betegne idrettsskader som en ulykke i dagligtalen, og særlig et tilfelle som dette. Foretaket kan heller ikke se at det er noen uklarhet ved vilkårene, og det derfor ikke grunnlag for å anvende avtl. § 37, slik som flertallet i 2024-219 gjør.

Foretaket har også anført at kravet er foreldet jf. fel. § 22 jf. fal. § 18-5 andre ledd. Et avslag på meldt krav innebærer at saksforholdet skifter spor fra hovedregelen i § 18-6 til § 18-5 (2), som krever aktiv fristavbrytelse innen seks måneder, jf. HR-2021-2404-A og HR-2018-1612-A. Foretaket sendte avslag under Barneforsikringen den 17.1.23. Forsikrede avbrøt foreldelse ved klage den 9.3.23. Foretaket opprettholdt avslaget og ga beskjed om at klagesaken var avsluttet 27.3.23. Tilleggsfristen på ett år jf. fel. § 22 begynte derfor å løpe. Foretaket trenger ikke å opplyse om tilleggsfristen, men kun gi beskjed om at saken er avsluttet, jf. fel. § 22 og 2025-572. Forsikrede tok ikke ytterligere fristavbrytende skritt innen utløpet av ettårsfristen, og kravet er dermed uansett foreldet jf. fel. § 22. Dersom fel. § 22 ikke kommer til anvendelse på avslag fra intern klageordning, har forsikrede ikke fått noen tilleggsfrist, og kravet er foreldet etter utløpet av seks månedersfristen i fal. § 18-5 (2).

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om forsikrede har vært utsatt for en ulykkesskade i vilkårenes forstand, eventuelt om kravet mot foretaket er foreldet.

Nemnda ser først på spørsmålet om forsikrede har vært utsatt for en ulykkesskade i vilkårenes forstand.

Utøvelse av idrett vil normalt innebære en økt risiko for skade, og ikke enhver skade oppstått ved idrettsutøvelse vil være en ulykkesskade i vilkårenes forstand.

I forsikringsvilkårspkt. 2.13 er «ulykkesskade» definert slik:

«Fysisk skade på kroppen forårsaket av en plutselig, uforutsett ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.»

Avgjørende er om forsikrede har sannsynliggjort at skaden skyldes en ulykkeshendelse, slik dette er definert i vilkårene.

Nemnda ser først på kravet til at skaden må være forårsaket av en «ytre, fysisk begivenhet», som er et krav om årsakssammenheng mellom en ytre, fysisk hendelse og skaden. I den såkalte skyggekjennelsen, Rt-2005-1757, uttaler førstvoterende at

«Det er normalt et kjennetegn ved en ulykke at det foreligger en ytre begivenhet som inntreffer uventet og plutselig. Uttrykket «ytre begivenhet» har således lenge vært benyttet som ledd i definisjonen av «ulykke» i vilkårene for ulykkesforsikring. Med «ytre» siktes i denne forbindelse til at det må ha skjedd noe utenfor den skadedes legeme. Det er likevel ikke noe vilkår at det skal ha inntruffet noe helt uavhengig av den forsikrede person, se Selmer: Forsikringsrett, 2. utgave (1982), side 257»

(avsnitt 47)

Nemndspraksis viser at en rekke skadesituasjoner faller utenfor fordi skaden ikke anses forårsaket av en ytre, fysisk begivenhet. Tydeligst er tilfellene hvor skademekanismen er forsikredes egen, forkjærte kroppsbevegelse, sykdom eller medfødte tilstander, se bl.a. avgjørelse FinKN-2013-119 og FinKN-2020-533. [...]. Ved idrettsutøvelse vil eksempelvis vridningsskader forårsaket av egen, forkjærte kroppsbevegelse falle utenfor ulykkesbegrepet. Skaden vil i disse tilfellene ikke være dekket av ulykkesforsikringen. Tvil oppstår typisk i tilfellene hvor det er sannsynliggjort at skademekanismen er sammensatt, og skadeårsaken dels kan knyttes til en ytre begivenhet.

I denne saken stiller forsikringsvilkårene følgende krav til den ytre begivenheten: Skaden må skyldes en «plutselig, uforutsett ytre fysisk hendelse». Vilkårene skiller seg fra de sakene som senest er behandlet i nemnda, hvor vilkårene ikke stilte krav om at det måtte foreligge en «uforutsett» hendelse, jf. sak 2025-609, 2025-610 og 2025-611.

Spørsmålet er om skaden er forårsaket av «en plutselig, uforutsett ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle)»

Nemnda har flere ganger tidligere vurdert tilsvarende spørsmål og i avgjørelse 2024-53 er rammene for vurderingen oppsummert som følger:

Utøvelse av idrett vil normalt innebære en økt risiko for skade, og ikke enhver skade oppstått ved idrettsutøvelse vil være en ulykkeskade i vilkårenes forstand. Nemndspraksis viser at en rekke skadesituasjoner faller utenfor, tydeligst er skadetilfellene som alene skyldes egen kroppsbevegelse, se bl.a. avgjørelse 2013-119 og 2020-533. [...]

Veiledende for hvordan ulykkesbegrepet er å forstå når en skadehendelse har inntruffet i forbindelse med idrettsutøvelse, er den såkalte fotballspillerdommen, inntatt i Rt-2006-1642. Førstvoterende uttaler at:

Hva som må anses plutselig og uventet vil måtte bedømmes ut fra i hvilken sammenheng hendelsen finner sted. Mens det å skli, falle eller bli dyttet overende, i en rekke sammenhenger har vært ansett tilstrekkelig til å tilfredsstille lovens krav, vil slike hendelser klart nok ligge innenfor rammen for arbeidet til en profesjonell fotballspiller. Dette innebærer en form for relativisering av kravet til ulykkeshendelse. Den ordinære utførelse av arbeidet, herunder sammenstøt med motspillere, vil selv om de fører til skade, normalt ikke kunne anses som yrkesskade. Spørsmålet er hvor vesentlig avviket fra det ordinære må være for at en arbeidsulykke foreligger (avsnitt 36).

Videre viser førstvoterende til hvordan Trygderetten har oppsummert sin praksis om idrettsskade, hvor det legges vekt på

hvilken risiko det er ved den skadeutløsende aktivitet, i hvilken grad aktiviteten inngår i den skadedes vanlige arbeidsoppgaver, hvilken kontroll vedkommende hadde med situasjonen, involvert hastighet og kraft, om vedkommende faller, og hva skadens art kan fortelle om hendelsesforløpet (avsnitt 38).

Etter førstvoterendes oppfatning er dette en "dekkende beskrivelse av de hovedelementer som normalt vil inngå ved avgjørelsen av om det foreligger en arbeidsulykke", jf. avsnitt 39. Uttalelsene gjelder arbeidsulykkebegrepet, men må anses relevante også for fastleggelsen av ulykkesbegrepet i sin alminnelighet.

I dommen bygger Høyesterett på en form for aksept av risiko-betraktninger når førstvoterende uttaler at det skal skje en "relativisering av kravet til ulykkeshendelse", og at spørsmålet er "hvor vesentlig avviket fra det ordinære må være for at en arbeidsulykke foreligger" (avsnitt 36). Etter nemndas syn innebærer en slik relativisering at en i fastleggelsen av hvilket avvik som kreves, må ta hensyn til at det her er tale om hvordan ulykkesbegrepet skal forstås og anvendes når forsikrede ikke er en voksen, profesjonell fotballspiller, men en ungdom (i vår sak 16 år) som på fritiden driver med breddefotball. Av betydning er også at det gjelder dekning under en barneforsikring, som omfatter alle skadehendelser før fylte 15 år. Enkelt sagt kan ikke hvilke (skade)hendelser som anses "ordinære", og hvilke krav til "avvik" som stilles for å konstatere en ulykkeshendelse, være sammenfallende for ungdom som driver breddeidrett og for voksne profesjonelle idrettsutøvere. Relativisering innebærer at ulykkesbegrepet må forstås videre når det er tale om ungdom som driver breddeidrett. Det vil si at flere skadehendelser anses som ulykkeshendelser, og færre

skadehendelser anses som ordinære når det er tale om ungdom som driver breddeidrett, enn når det er tale om profesjonelle yrkesutøvere. Etter nemndas oppfatning kommer forskjellen tydelig frem i vurderingsmomentene som førstvoterende oppstiller for vurderingen, jf. avsnitt 38.

Relativisering av ulykkesbegrepet med hensyn til hva som anses som ordinært/avvik under ulike typetilfeller (voksne, profesjonell idrettsutøver kontra ungdom som driver breddeidrett), innebærer altså ikke at ordinære hendelser under spillets gang, skal anses å falle inne under en ulykkesdekning som krever at hendelsen er «uforutsett». Slik denne saken er opplyst for nemnda, fremstår skadesituasjonen som en ordinær spillsituasjon. I en angrepssituasjon er det motspillernes oppgave å forsøke å ta ballen, blokkere eller skape ubalanse. Motspilleres ordinære dytting i angrepssituasjon kan dermed ikke anses å være "uforutsett". Når forsikrede vrir kneet sitt etter å ha mistet balansen i en ordinær spillsituasjon, foreligger ingen «uforutsett» ytre fysiske hendelse. Slik saken er opplyst for nemnda, er det altså tale om en vridningsskade som ikke er dekket av forsikringens vilkår.

Ettersom skaden ikke er dekningsmessig, tar nemnda ikke stilling til foreldelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).